

কি হ'ব ভৱিষ্যৎ?

ৰাজ্য শিক্ষা খণ্ড সম্প্ৰতি দিনে দিনে নতুন বিতৰ্কত সোমাই পতা পৰিলক্ষিত হৈছে। এনে বহু বিতৰ্কৰ মাজেদিয়ে হাইস্কুল শিক্ষা আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ ফলাফল প্ৰকাশ পালে। ছাত্ৰ জীৱনৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ এই দুয়োটা পৰীক্ষাৰ ফলাফল চালে দেখা যাব যে তৃতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণৰ সংখ্যাই অধিক। আজিৰ চৰম প্ৰতিযোগিতামূলক শিক্ষা ব্যৱস্থাত অসমৰ দৰে ৰাজ্যত তৃতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণৰ সংখ্যা বৃদ্ধি এক গভীৰ চিন্তাৰ বিষয়। চৰকাৰে ভাল ফলাফল প্ৰদৰ্শন কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কৰ্মপট্টাৰ উপহাৰ দি উৎসাহিত কৰি আহিছে, কিন্তু তৃতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণ এইসকলৰ ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবিছনে? একেদৰে অসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হ'বলৈ সক্ষম নহ'ল তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক অৰ্থতা বৃদ্ধিৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে যে শ্ৰেষ্ঠি বছৰে মেট্ৰিক তথা উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত এইদৰে বহু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ন্যূনতম নম্বৰ লাভ কৰি উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত কিদৰে শিক্ষা জীৱন আগবঢ়াইকে এৰিব লাগা হৈছে অথবা প্ৰস্তুতি সাধাৰণ শিক্ষাপ্ৰহাৰ কৰি পাছত নিবনুৱাৰ জীৱন পাৰ কৰিছে সেয়া চৰকাৰৰ জ্ঞাত নহয় নেকি? কৰ্মপট্টাৰ বিতৰণৰ সমান্তৰালভাৱে চৰকাৰে এইসকল কম মেধাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভৱিষ্যতৰ কথাও চিন্তা কৰি কোনো আঁচনি গ্ৰহণ কৰাটো অধিক জৰুৰী আছিল।

এই কথা সকলোৰে জ্ঞাত যে অসমত অতি ভাল ফলাফল লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন কলেজত নামভৰ্তি কৰাৰ পাছত স্বাধিকৃত তৃতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণসকলৰ বাবে কলেজত আসনৰ অভাৱ হৈছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল, তৃতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণসকলে ক'ত কি অধ্যয়ন কৰিব? ইয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছেনে? একেটা কথাই উচ্চতৰ মাধ্যমিকত ন্যূনতম নম্বৰ লাভ কৰি উত্তীৰ্ণ হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰযোজ্য। লাখ লাখ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যদি তৃতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈ উচ্চ শিক্ষা আহৰণৰ পৰা বঞ্চিত হয় তেন্তে এইসকলে অক্ষৰা ভৱিষ্যতক আঁৱৰি লোৱাৰ বাহিৰে উপায় নাথাকিব। অসমত বৃত্তিমুখী ব্যৱহাৰিক পাঠ্যক্ৰমৰ অভাৱৰ বাবেই যে এনে হ'বলৈ পৰিছে তাক নিশ্চয় কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগে কেৱল পৰম্পৰাগত উচ্চ শিক্ষাত আগ্ৰহিকাৰ দি অহাৰ পৰিৱৰ্তিত বহু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মেট্ৰিক, উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ সাধাৰণভাৱে উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত জীৱিকাৰ্থী শিক্ষা লাভৰ পৰা বঞ্চিত হৈ নিবনুৱাৰ পৰিণয় বহন কৰিব লাগা হৈছে। এইদৰেই প্ৰচলিত শিক্ষা আৰু পৰীক্ষা ব্যৱস্থাই অসমত মানৱ সম্পদৰ অপচয় কৰিছে।

কম নম্বৰ লাভ কৰি উত্তীৰ্ণসকলৰ লগতে মেট্ৰিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিকত অনুত্তীৰ্ণসকলেও যাত্ৰে মানৱ সম্পদ হিচাপে নিজৰ বিকাশ সাধন কৰিবলৈ সক্ষম হয় তাৰ বাবে চৰকাৰে গুৰুত্ব দিয়া উচিত। এইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অক্ষৰাভাৱে চেলি দিয়াৰ পৰিৱৰ্তিত চৰকাৰে বৃত্তিমুখী শিক্ষাৰ জৰিয়তে স্বাৱকামী কৰ্মত আগ্ৰহিকাৰ দিহেহে শিক্ষা ব্যৱস্থাই উপকৃত কৰিব পাৰিব। নিয়োজনৰ সম্ভাৱনা থকা বৃত্তিমুখী পাঠ্যক্ৰম চৰকাৰী শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত সহজলভ্য কৰি তুলিলে নিশ্চিতভাৱে কম মেধাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও অধ্যয়নৰ বিৰুদ্ধ পথ লাভ কৰিব আৰু শিক্ষা আহৰণ কৰি কম সন্তোষনো লভিব পাৰিব। কেৱল কৰ্মপট্টাৰ উপহাৰ দিলেই শিক্ষাৰ খৰচ উন্নয়ন সাধন নহয়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উৎকৰ্ষ সাধনতহে শিক্ষা বিভাগে মন দিয়া উচিত। কম মেধাৰীসকলক মানৱ সম্পদ হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হ'লেহে অসমত নিবনুৱা সাধনৰ হেঁচা কমিব আৰু ইয়াৰ কৃতিত্ব শিক্ষা বিভাগে দাবী কৰিব পাৰিব। মেধাৰীসকলৰ বাবে চৰকাৰে বহু আঁচনি লৈছে, কিন্তু এতিয়া কম মেধাৰীসকলৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ কথা ভবা উচিত। অন্যথা প্ৰতিবছৰে এইদৰে লাখ লাখ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ন্যূনতম নম্বৰেই উত্তীৰ্ণ হৈ নিবনুৱাৰ শৰীত থিয় দিব লাগিব।

শ্বো ল'ম ঞ্চ আন্দোলনেই সমস্যা সমাধানৰ পথনে?

ভাৰতবৰ্ষ এখন গণতান্ত্ৰিক দেশ। এই দেশত ৰাইজৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰ জৰিয়তে চৰকাৰ চলোৱাৰ ব্যৱস্থা বৰ্তমান। আমাৰ দেশৰ গণতান্ত্ৰিক শাসন ব্যৱস্থাৰ বাবে আমাৰ-বন্ধু-বাসন্যনৰ লগতে জীৱন আৰু সম্পত্তিৰ সুৰক্ষা-নিৰাপত্তা দিয়াৰ প্ৰণালীও আছে। সেই সম্পৰ্কে আলোচনা কৰাৰ থল আছে যদিও এই পৰিকাৰামোৰ ভিতৰতেই আমি ভাৰতীয় নাগৰিকসকলে জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আয়ে।

গণতান্ত্ৰিক দেশৰ সৰ্বধাৰ্মন প্ৰদৰ্শনটো ঘাই শপ হ'ল 'অধিকাৰ' আৰু 'দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য'। এই শব্দ দুটাৰ আৱৰ্ততে আমি ভাৰতীয় নাগৰিকসকলে মান-মৰ্যাদা সহকাৰে জীৱন অতিবাহিত কৰি আহো। এই শব্দ দুটা কেৱল ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ বা আইনবিদসকলৰ বাবেই সৃষ্টি হোৱা নাই। আমাৰ দেশৰ সৰ্বজনীন লোকৰ বাবেই প্ৰযোজ্য আৰু প্ৰয়োজনিক। 'অধিকাৰ' সম্পৰ্কে প্ৰয়োজনীয় দিশসমূহ সম্পৰ্কে দেশৰ সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ সম্যক ধাৰণা থকা বুলি বিশ্বাস হয়।

প্ৰায়েই দেখা যায় যে আমাৰ দেশৰ নাগৰিকে 'অধিকাৰ' সৰুসকোৱালি ভোগ কৰে। কিবা বাকী থকা বুলি ধাৰণা উপজিলেই 'দাবী' উত্থাপন কৰা হয়। দাবীসমূহ আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে সমাধান সূত্ৰ পাব পাৰিব; কিন্তু সচৰাচৰ দেখা যায় যে এনে 'দাবী' লৈ কিছু লোক আন্দোলনমুখী হয়। সেই আন্দোলন সাধাৰণতে অহিংস নীতিৰে আৰম্ভ হয় যদিও কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত তেনে আন্দোলনকাৰীৰ কিছুসংখ্যক হিংসাত্মক হোৱাও পৰিলক্ষিত হয়। এই আন্দোলনসমূহৰ হুকু কৰা নাই বুলি কোনো ক'ৰ নোৱাৰে; কিন্তু ৰাইজ আন্দোলনমুখী হোৱাৰ আগেয়ে, জনপ্ৰতিনিধি আৰু প্ৰশাসনৰ স'তে আলোচনা কৰিবও সক্ষম নকৰি পাৰে। কিন্তু তাকে পৰি প্ৰত্যক্ষভাৱে আন্দোলনমুখী হোৱা প্ৰবৃত্তি কিমান সমৃদ্ধিত সেয়া চিন্তাৰ বিষয়।

'অধিকাৰ' বিচাৰি ৰাইজ আন্দোলনত নামে। এইটো এতিয়া এক নিয়মত পৰিণত হৈছে। আন্দোলনৰ পথ বহুমুখী হোৱাও দেখা যায়। প্ৰথমে মেল-মিটি কৰি শোভাযাত্ৰাৰে দাবীৰ সপক্ষে 'ধৰ্মনি' তোলা হয়। কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত দাবী-চান্দ দাখিল কৰা হয়। তাৰ পাছত ধৰ্ম, হতবল, পিকেটিং, বেল বন্ধ, পথ বন্ধ, চকা বন্ধ, দেশ বন্ধ, ৰাজ্য বন্ধ, জিলা বন্ধ, অঞ্চল বন্ধ আদি নানা কাৰ্যসূচীৰে আন্দোলন সৰল কৰি তোলা হয়। এই ধৰণৰ আন্দোলন যোগাৰ কৰি জনজীৱন অচল কৰা, টায়াৰ জ্বলোৱা, জুমুটি দাহ কৰা, গাড়ী-মটৰত অৱিসংযোগ কৰা, দলং ভঙা-জ্বলোৱা, ৰাজহৰ সম্পত্তি ধ্বংস কৰা, মানুহৰ ঘৰ-বাৰী ভঙা-জ্বলোৱা, অপহৰণ, চুৰি, হত্যা, ধৰ্মঘ আদিত প্ৰবৃত্ত হোৱাটো কিমান সন্মীচন সেইটো বাৰুকৈয়ে ভাবিবলগীয়া কথা। এনে কাৰ্য কৰাৰ বাবে সৰ্ববিধানে নিশ্চয় আমাক 'অধিকাৰ' দিয়া নাই।

অসমত বিগত প্ৰায় ৩৭ বছৰ ধৰি হোৱা বিভিন্ন আন্দোলনৰ নেতৃবৃন্দ আৰু কমীসকলে ভাবি চাবৰ সময় হ'ল— আন্দোলনে আমাক কি দিছে আৰু আন্দোলনৰ ফলত আমাৰ ক্ষতি কিমান হ'ল। বৰঞ্চ দেখা গৈছে যে আন্দোলনৰ ফলত আমাৰ জনসম্পত্তিৰ অতিৰিক্ত হানি হৈছে, মানসিকতা সলনি হৈছে, নৈতিক স্বল্পন বান্ধকৈয়ে হৈছে, উদ্যোগকে ধৰি নানা দিশৰ বিকাশ বাধাগ্ৰস্ত হৈছে, আমি বহু জীৱন আৰু সম্পত্তি হেৰুৱালো, দেশৰ বাকী অংশৰ তুলনাত আমাৰ ৰাজ্য জিলাকিয় যি পিছপৰি নহ'ল। ব্যৱসায়িক আন্দোলনে ৰাইজক আত্মবাহিছে। আমাৰ বিনয় নিবেদন— অসমৰ ৰাইজ কমমুখী হওক, কৰ্মৰ প্ৰতিযোগিতা চলাওক, কৰ্মসংক্ৰতি গঢ়ি তোলাক। কেৱল তথাকথিত আন্দোলনেই সমস্যা সমাধানৰ একমাত্ৰ পথ নহয়।

ফোন : ৯৪৩৫৫৮০১০

সম্পাদকীয় পৃষ্ঠা/সম্পাদকীয় পৃষ্ঠা পৃষ্ঠা ৪

দুৰ্নীতিত জড়িত জনপ্ৰতিনিধিৰ শাস্তি হ'বনে?

বিজেপি নেতৃত্বাধীন মিত্ৰ জেটীৰ ৰাজ চৰকাৰখনে শাসনভাৰ লোৱাৰে পৰাই দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে জ্ৰেছদ ঘোষণা কৰি এই সন্দৰ্ভত 'শূন্য সহনশীলতা' নীতি গ্ৰহণ কৰাৰ কথা ৰাইজৰ অৱগত। সেইদৰে, দুৰ্নীতিত তদন্তকাৰী সংস্থা তদন্তৰ ক্ষেত্ৰত 'ফ্ৰী হেণ্ড' দিয়াৰ কাৰণে কেবিনেটত সোৱা সিদ্ধান্তও ৰাইজে জানে; কিন্তু তৎসত্ত্বেও, তদন্তকাৰী সংস্থা দুৰ্নীতিৰ অভিযোগত অভিযুক্ত অসকল বিষয়া-কৰ্মচাৰীকহে প্ৰেস্তাৱ কৰিবলৈ সক্ষম হয়, জনপ্ৰতিনিধিক নহয়— এনে এটা বন্ধনমূল ধাৰণা সম্প্ৰতি ৰাইজৰ মনত উদয় হয়। অৰ্থাৎ, কোনো এটা বিভাগত বিষয়গোম কেলেংকাৰি সংঘটিত হোৱাৰ তদন্ত প্ৰক্ৰিয়া আগবাঢ়ি থাকোঁতে তদন্তকাৰী সংস্থা দুৰ্নীতিত অভিযুক্ত অসকল বিষয়া-কৰ্মচাৰীকহে প্ৰেস্তাৱ কৰিলে 'বৈ-নবালি সালি, পুৰ্ণ-খলিহনোহে জালত পৰিল' বুলি সচচাৰ্যৰ মানুহে কোৱা শুনা যাব। কিয়নো, দুৰ্নীতিৰ গোচৰৰ তদন্ত কালত উক্ত গোচৰটোত কোনো জনপ্ৰতিনিধি বা ৰাজনীতিক জড়িত থকাৰ প্ৰাৰম্ভিক তথ্য পালে তেওঁলোক সাৰি যাব পৰাকৈ (?) তদন্তকাৰী সংস্থা হৈ গোচৰটোৰ তদন্ত প্ৰক্ৰিয়া লোম্বে কৰে বুলি ৰাইজে ধাৰণা কৰি লয়। কিন্তু, আইন সকলোৰে বাবে সমান। সেয়েহে, সকলো ক্ষেত্ৰতে এনে ধাৰণাৰ সত্যতা নাথাকিব পাৰে। কিয়নো, জনপ্ৰতিনিধি বা ৰাজনীতিক হ'লেও দুৰ্নীতিত জড়িত থকাৰ উপযুক্ত তথ্য আৰু সাক্ষ্য-প্ৰমাণ থাকিলে ন্যায়ালয়ৰ অস্থিম বিচাৰত দোষী সাব্যস্ত হোৱাৰ পাছত অগ্ৰণীয় শাস্তিৰ আধাৰ হ'বলগীয়া হ'ব।

আইন সকলোৰে বাবে সমান

জনপ্ৰতিনিধি বা ৰাজনীতিক হ'লেও দুৰ্নীতিত জড়িত থকাৰ উপযুক্ত তথ্য আৰু সাক্ষ্য-প্ৰমাণ থাকিলে ন্যায়ালয়ৰ অস্থিম বিচাৰত দোষী সাব্যস্ত হোৱাৰ পাছত শাস্তিৰ সম্মুখীন নোহোৱাকৈ নাথাকে।

উৎসাহিত হৈছিল। বিষয়া-কৰ্মচাৰীসকলৰ পৰিষ্কাৰকেই দুৰ্নীতিকেই নীতি বুলি জ্ঞান কৰি কাৰ্য সম্পাদন কৰিছিল আৰু তেওঁলোকে দুৰ্নীতি সংঘটিত কৰাৰ কাৰণে যে কেতিয়াবা শাস্তিৰ সম্মুখীন হ'বলগীয়া হ'ব পাৰে সেয়া কাহানিও ভাবিব পৰা নাছিল। কেয়াৰি চৰকাৰৰ পৰা বিভিন্ন আঁচনিৰ নামত পোৱা ধনৰ সিংহভাগেই অস্থিসং হৈছিল। ডিমা হাছাও স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ এজেন্সি কোটিটকীয়া বিষয়গোম কেলেংকাৰিত বিষয়া-কৰ্মচাৰীসকলৰ লগতে জনপ্ৰতিনিধি-ৰাজনীতিকসকল প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত থকাৰ উপযুক্ত তথ্য আৰু সাক্ষ্য-প্ৰমাণৰ ভিত্তিত বিভাগীয় মন্ত্ৰীগৰাকীও দোষী সাব্যস্ত হোৱাৰ পাছত শাস্তিৰ সম্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। এনে উদাহৰণ কেন্দ্ৰীয় আৰু আন ৰাজ্য চৰকাৰৰ অধীনস্থ কিছুসংখ্যক জনপ্ৰতিনিধিৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা যায়।

সম্প্ৰতি বিজেপি চৰকাৰৰ দিনত যিকৈটো বিভাগত দুৰ্নীতিত তদন্ত প্ৰক্ৰিয়া চলাই থকা হৈছে সেইকৈটো বিভাগত বিষয়গোম কেলেংকাৰি সংঘটিত হৈছিল তাহানিৰ ১৫ বছৰীয়া ক্ৰমেছ চৰকাৰৰ শাসন কালত। তাহানিৰ ক্ৰমেছ চৰকাৰৰ দিনত দুৰ্নীতিয়েই নীতি আছিল কাৰণে সকলো বিভাগতে দুৰ্নীতিয়ে বহুমুখৰ দৰে ছলি ধৰিছিল। তাহানিৰ মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকী সকলো সময়তে চকু মূলা ছলিৰ ভাও জুৰি থকাতে তেওঁৰ জ্ঞানসন্মত তেওঁৰ আইনমূল মন্ত্ৰীসকলে নিজ নিজ বিভাগত দুৰ্নীতিৰ পোহাৰ মেলিছিল। বিভাগীয় বিষয়া-কৰ্মচাৰীসকলৰ বেছিভাগেই দুৰ্নীতিৰ জৰিয়তে বিভাগীয় কাম-কাজ সম্পন্ন কৰিবলৈ ভয়-সংকোচ কৰাৰ পৰিৱৰ্তে মন্ত্ৰী প্ৰত্যক্ষ বা পোষক পৃষ্ঠপোষকতাত দুৰ্নীতি সংঘটিত কৰিবলৈ

জড়িতৰ অভিযোগত প্ৰেস্তাৱ হোৱা বিষয়সকলেহে জাৰিন পাইছে। ন্যায়ািক জিমাৰ থাকিবলগীয়া হোৱাৰ দৰে জনপ্ৰতিনিধি বা ৰাজনীতিকসকল প্ৰত্যক্ষভাৱে দুৰ্নীতিত জড়িত থকাৰ উপযুক্ত তথ্য আৰু সাক্ষ্য-প্ৰমাণ থাকিলে তেওঁলোককো একেই দশা হ'ব। পিছে, দুৰ্নীতিৰ অভিযোগত অভিযুক্ত হৈ প্ৰেস্তাৱ হোৱাৰ পাছত ন্যায়ািক জিমাৰ থকা আৰু ন্যায়ালয়ৰ অস্থিম বিচাৰত দোষী সাব্যস্ত হৈ কাৰাবাস খটাৰ দৰে শাস্তিৰ সম্মুখীন নোহোৱাকৈ নাথাকে।

কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ, আঁচনিৰ ৰূপায়ণ, নিযুক্তি ইত্যাদি সন্দৰ্ভত কাৰ্যকৰীকৰণ ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত ফাইলৰ জৰিয়তে বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ অনুমোদন লোৱাটো নিয়ম। সেয়েহে কোনো এটা

দেৱান ৰাম ভেড়ো

বিভাগীয় বিষয়গোম কেলেংকাৰি সংঘটিত হ'লে সংশ্লিষ্ট বিষয়া-কৰ্মচাৰী প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত থকাৰ দৰে বিভাগীয় মন্ত্ৰীগৰাকী (কাৰ্যনিৰ্বাহকে দুৰ্নীতি)ও প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত থাকিবলগীয়া হয়। মুৰব্বী বিষয়াজনে নিজৰ ব্যক্তিগত স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ কথাৰ্থে লক্ষ্য ৰাখি আন কাৰোবাৰ প্ৰয়োচনাৰ বলি হৈ যদি নীতি-নিয়ম বহিতভাৱে ওপৰত উল্লিখিত কামৰ সন্দৰ্ভত কাৰ্যকৰীকৰণ কৰাৰ কাৰণে অনুমোদন বিচাৰি বিভাগীয় মন্ত্ৰীগৰাকীক প্ৰস্তাৱ বেধন কৰাৰ পাছত মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে জ্ঞাতসাবে বা অজ্ঞাতসাবে ফাইলত অনুমোদন দিয়ে, তেন্তে এই সন্দৰ্ভত কেলেংকাৰি সংঘটিত হ'লে বিভাগৰ সংশ্লিষ্ট বিষয়া-কৰ্মচাৰীৰ লগতে মন্ত্ৰীগৰাকীও প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত হ'বলগীয়া হয়। কিন্তু, মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে ফাইলত অনুমোদন নিদি মৌখিকভাৱেহে কাৰ্যকৰীকৰণৰ নিৰ্দেশ দিয়াৰ পাছত বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ বিষয়াজনে যদি নিজাববীয়াকৈ কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে, তেন্তে কেলেংকাৰি সংঘটিত হ'লে তেওঁ (বিষয়া) ব্যক্তিগতভাৱে দায়ী হ'ব। পিছে, যুগায়ণৰ কাৰ্যকৰীকৰণ কৰাৰ অনুমোদন

নিৰ্দেশত কাম কৰিবলৈ বাধ্য হ'লে মুৰব্বী বিষয়াজনে দায় সাৰিবৰ কাৰণে 'মন্ত্ৰী মনোদয়ৰ লগত হোৱা আলোচনামতে কাৰ্যকৰীকৰণৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ল' এইবুলি ফাইলত লিপিবদ্ধ কৰি নিজাববীয়াকৈ কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলেও এই সন্দৰ্ভত কেলেংকাৰি সংঘটিত হ'লে তেওঁ ব্যক্তিগতভাৱে দায়ী হ'ব যদিও মন্ত্ৰীগৰাকী কিন্তু ইয়াত জড়িত নহ'ব। বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ মৌখিক নিৰ্দেশ মতে মুৰব্বী বিষয়াই নীতি-নিয়ম ভংগ কৰি নিজৰ কেৰিয়াৰ সংকটাপন্ন কৰি কাম কৰি যোৱাৰ উদ্দেশ্য হ'ল, নিজৰ ব্যক্তিগত স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ কথাৰ্থে লক্ষ্য ৰাখি বিভাগীয় মন্ত্ৰীক সন্তুষ্ট কৰি ৰাখি বদলি হ'ব নলগাকৈ লোভনীয় পদবী খামোচ মাৰি বৰি থকা। এনে ধৰণৰ কাম সাধাৰণতে ওপৰত উল্লিখিত ধৰণৰ অসৎ, অদক্ষ আৰু দুৰ্নীতিপৰায়ণ বিষয়ইহে কৰিব পাৰে।

সমাজ কল্যাণ বিভাগত হোৱা কেলেংকাৰিত মন্ত্ৰীৰ মৌখিক নিৰ্দেশতহে প্ৰকৃত মূল্যতকৈ অধিক মূল্যত বিভিন্ন সামগ্ৰী যোগানৰ টিকা কোনো ফাৰ্মক বিভাগীয় মুৰব্বী বিষয়াই দিছিল বুলি শুনা যায়। এই বিষয়গোম কেলেংকাৰিত বিভাগটোৰ তিনিগৰাকী প্ৰাক্তন মন্ত্ৰীক তদন্তকাৰী সংস্থাই জেৰা কৰিছিল যদিও কোনো নিৰ্ৰৰযোগ্য সাক্ষ্য-প্ৰমাণ নোপোৱাৰ কাৰণেহে ৰোগহৰ তেওঁলোকক আন্যায় প্ৰেস্তাৱ কৰিব পৰা হোৱা নাই। সেই প্ৰাক্তন মন্ত্ৰীসকলে যদি বিভাগীয় মুৰব্বী বিষয়াক আঁচনি ৰূপায়ণ সন্দৰ্ভত কাৰ্যকৰীকৰণ কৰাৰ অনুমোদন ফাইলত দিছিল তেন্তে ওপৰত

উল্লেখ কৰাৰ দৰে তেওঁলোকো দুৰ্নীতিত জড়িত থকাটো প্ৰমাণিত হ'ব আৰু ন্যায়ালয়ৰ অস্থিম বিচাৰত দোষী সাব্যস্ত হৈ শাস্তি ভোগ কৰিবলগীয়া হ'ব। অন্যথা, নিৰ্ৰৰযোগ্য সাক্ষ্য-প্ৰমাণৰ অভাৱত দোষী সাব্যস্ত নহৈ তেওঁলোক সাৰি যাবও পাৰে।

ফাইলত নিদি কেৱল মৌখিক নিৰ্দেশেই দিছিল তেন্তে তেওঁলোকক দোষী সাব্যস্ত কৰাৰ কাৰণে কোনো নিৰ্ৰৰযোগ্য সাক্ষ্য-প্ৰমাণৰ অভাৱত তেওঁলোক শাস্তিৰ সম্মুখীন নোহোৱাকৈ সাৰি যোৱাৰ সম্ভাৱনাই অধিক। কিন্তু, যদি ফাইলত অনুমোদন লৈহে বিভাগীয় মুৰব্বী বিষয়াই কাৰ্য সম্পাদন কৰিছিল, তেন্তে পলমকৈ হ'লেও এদিন সেই প্ৰাক্তন মন্ত্ৰীয়ে ন্যায়ালয়ৰ অস্থিম বিচাৰত দোষী সাব্যস্ত হৈ শাস্তিৰ সম্মুখীন নোহোৱাকৈ নাথাকে।

জনসিদ্ধক বিভাগত টিকাদাৰে বিভাগীয় মন্ত্ৰীক সচিবৰ জৰিয়তে চেচ দিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণেহেই হ'ল আঁচনি সঠিকভাৱে কৰাৰ কাৰণেহেই আঁচনিৰ সন্মুখীন হন মুৰব্বী কৰি দিবলগীয়া হোৱা। পিছে অসম বিচাৰালয়ৰ জৰিয়তে জনসিদ্ধক বিভাগৰ সচিব কুজ্জেল দলোক নিজ কাৰ্য্যনিৰ কৰ্মতে চেচ লওঁতেই তদন্তকাৰী সংস্থাই হাতে-লোটে ধৰা আৰু আনুষ্ঠানিক বহুৎ পৰিমাণৰ ধন উজিক হোৱা চাৰ্ভাক্ষৰ তথ্য নিদৰ্শনী ঘটাই সন্মত সচিবালয়খনৰ মৰ্যাদা হানি কৰাৰ লগতেই সচিবালয়ৰ বিষয়ইহে কৰিব পাৰে।

ইয়াক লক্ষ্যনত্যাে কৰিলে। সচিব কুজ্জেল দলেই মন্ত্ৰীৰ নিৰ্দেশতে টিকাদাৰৰ পৰা চেচ লোৱা বুলি স্বীকাৰ কৰাটোৱে আঁচনি সঠিকভাৱে কৰাৰ্থ হোৱোহোকে আৰম্ভিত সচিবালয়খনৰ মৰ্যাদা হানি কৰাৰ লগতেই মোকলাই দিয়া ঘটনাত যে মন্ত্ৰীগৰাকীও জড়িত আছে তাকে আওপকৈ প্ৰতিপন্ন কৰিলে। এনে পৰিস্থিতিত, মন্ত্ৰীগৰাকী কেলেংকাৰিত জড়িত থকা সত্ত্বেও তেওঁৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে কোনো শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ পৰা বিৰত থাকোঁতে সঁচাকৈয়ে অগ্ৰহণৰহয়। সেয়েহে, মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে ওপৰত উল্লিখিত ঘটনাত লাজত হৈ ইয়াৰ নৈতিক দায়িত্ব স্বীকাৰ কৰি কাহানিবিদি পদচ্যুত কৰা উচিত আছিল।

জনপ্ৰতিনিধিসকলক জনগণৰ প্ৰতি মহান সেৱা আগবঢ়োৱাৰ কাৰণে জনগণে তেওঁলোকক চেটাদাৰেৰে বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত কৰি পঠিয়ায়; কিন্তু এনে জনপ্ৰতিনিধি যদি অসৎ তথা দুৰ্নীতিপৰায়ণ হয় তেন্তে তেওঁ জনগণৰ স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ কথাৰ্থে পিঠি দি নিজৰ ব্যক্তিগত স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ কথাৰ্থে অধিক গুৰু ক্ৰমেছ কৰাৰ কাৰণে জনগণৰ প্ৰকৃততে কল্যাণ সাধন নহয়। সেয়েহে অসকল নিজৰ স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ কথাৰ্থে লক্ষ্য ৰাখি কাম কৰি কোনো কেলেংকাৰিত জড়িত হ'ব পাৰা কোনো জনপ্ৰতিনিধিৰ বিৰুদ্ধে তদন্তকাৰী সংস্থাই সততা, নিষ্ঠা আৰু সাহসিকতাকে চলাই যোৱা তদন্ত প্ৰক্ৰিয়া চৰকাৰে প্ৰতিবন্ধকতা সৃষ্টি নকৰি সহযোগিতা আগবঢ়ালে দুৰ্নীতিত জড়িত এনে জনপ্ৰতিনিধিয়েও উপযুক্ত সাক্ষ্য-প্ৰমাণৰ ভিত্তিত শাস্তি বান্ধকৈ নাথাকে।

লেখক অসম ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ অসমপ্ৰকল্প সঞ্চালক, ফোন : ৯৪৩৫১০৮৫৪৭

বাল্য বিবাহ

প্ৰতিৰোধৰ বাবে গঠন হওক এখন মঞ্চ

ৰাজ্য বামমোহন ৰায়ে সতীহাৰ প্ৰথা আৰু বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিছিল। ব্ৰিটিছ প্ৰশাসক লৰ্ড মেলিক্ৰে ভাৰতত সতীহাৰ প্ৰথা বন্ধ কৰিছিল। আইনৰ গভীৰ ভিতৰত সতীহাৰ প্ৰথাৰ পক্ষত থকাসকলক শাস্তি প্ৰদানৰ বাবে বাৰহা প্ৰহাৰ পাছত স্বাধীনতাৰ কালত আজিৰ পৰা তিনি দশক পূৰ্বে ভাৰতত মাৰ এৰাৰেই সতীহাৰ ঘণ্টা সংঘটিত হৈছে। অৱশ্যে এই ঘণ্টাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত পুনৰাবৃত্তি ঘটা নাই; কিন্তু বাল্য বিবাহ আজিও অবাধ ৰূপত চলি আছে। অতি সম্প্ৰতি ভাৰতৰ আন ৰাজ্যৰ লগতে অসমত বাল্য বিবাহজনিত অসুখ আৰু অসুখাৱিকতাৰে বৃদ্ধি পাইছে। একাংশ অনুভৱন তথা আৰ্থিকভাৱে সজাগতা সভাৰ উপৰি বাটাৰ নাট দুৰ্বল পৰিয়ালত সহজেই সুবিধাৰ্থীয়ে লোকসকলে বাল্য বিবাহ সম্পন্ন কৰিয়েই আছে। অসমৰ সৰ্ববাদ মাধ্যমতে বাল্য বিবাহৰ বাতৰি সৰিহাস্তে প্ৰকাশ পাইছে। ৰাজ্যখনৰ কে'বাটাও সংগঠনৰ সক্রিয় ভূমিকা তথা তৎপৰতাৰ বাবে কে'বাখনো বাল্য বিবাহ পৰিৱালে স্থগিত ৰাখিবলৈ ব্যথা হৈছে। বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে উঠিমগৈ বিভিন্ন সংগঠনে সৱল হৈছে। অসমত চৰকাৰৰ দাবী জনাইছে।

সন্তান কম বয়সতে জন্ম দিয়াৰ ফলত শাৰীৰিক-মানসিকভাৱে দুৰ্বল হৈ মৃত্যুমুখত পৰে। তদুপৰি অধিক সন্তান জন্ম দিলে ভালদৰে লালন-পালনৰ লগতে শিক্ষা-সীক্ষাও প্ৰদান কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে এনে সন্তান বিপক্ষে পৰিচালিত হোৱাৰ সম্ভাৱনাই অধিক। পাৰিবাৰিক অশান্তিও বৃদ্ধি পায়। অপৰাধ জগতৰ স'তে সাঙোৰ খালে পিতৃ-মাতৃয়েও অশান্তিৰ মাজেৰে দিন অতিবাহিত কৰিবলগীয়া হয়। গতিকে বাল্য বিবাহ বন্ধ কৰিবলৈ সকলোৱে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত। সমাজত সজাগতা সৃষ্টিৰ বিভিন্ন দল-সংগঠন, সংশ্লিষ্ট বিভাগসমূহে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

সজাগতা সভাৰ উপৰি বাটাৰ নাট আদি প্ৰদৰ্শন কৰিলে ৰাইজে ইয়াৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱ পৰিৱৰ্তিত কৰিব পাৰিব। বাল্য বিবাহৰ পৰা হ'ব পৰা নেতিবাচক প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে জানিব পাৰিলে বহুতেই নিজৰে সন্তানক কম বয়সতে বিয়া পাতি দিবলৈ ইচ্ছা নকৰিব। ধৰ্ম নহয়, বাস্তৱৰ স'তে মোকাবিলা কৰিবলৈহে শিকিব লাগে। ধৰ্মীয় নেতা-গুৰু আদিৰ দ্বাৰাও ৰাইজক ইয়াৰ পৰা হ'ব পৰা সমস্যা সম্পৰ্কে বুজাই দিব পাৰিলেও নিশ্চয় স্কুল-পোৱা যাব। ধৰ্মীয় অনুভূতিত আঘাত নকৰাকৈয়ে যদি ৰাইজৰ মাজত সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰা হয় তেতিয়াহে ইয়াক কেন্দ্ৰ কৰি কোনো সম্প্ৰদায় বা জাতিৰ লোকক বিকল্প প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰিব। ইয়াক লৈ ৰাজনৈতিক নেতা আদিয়ো উঠিব।

ধৰ্মান্ধতা বনাম যুক্তিবাদ

পয়গম্বৰ জনাৰ নাতি ইমাম হাছান ছহেৰনে এজিৰ কুচক্ৰান্তত ছহিদ কৰাৰ পাছৰে পৰা ছহীদ হ'বলৈ গৈ সংঘাত আৰম্ভ হৈছিল, তাৰ অন্ত পৰাৰ দুৰ্শাৰে হ'ব। 'আইছিছ'ৰ মুখ্য চাৰ্ভেট ছিয়া সম্প্ৰদায়। 'আইছিছ'ৰ বিৰুদ্ধে অভিযান চলোৱা উইৰোপে আৰু আমেৰিকা মহাদেশে দুখন। আমেৰিকাৰ মুম্বাইয়া নীতিয়ে এফালে সন্তোষবাদীৰ বিৰুদ্ধে হংকং, আনফালে অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ বিক্ৰী যোগান।

সাংগ্ৰামিক শেল চলাবা হৈছে। বলপূৰ্বকৈ কৰিব পৰম্পৰাগত খাণ্ডাৰ্শা সলনি কৰিব নোৱাৰে। যোৱা পাট সোমবাৰৰ 'দৈনিক অগ্ৰদূত'ত জনমুক্তিৰ আন্দোলনমূলক পৃষ্ঠাত তথসহ যুক্তিপূৰ্ণ

বাল্য বিবাহ ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ পৰিপন্থী। ভাৰতীয় সমাজত গোপনে এনে কাৰ্য চলি থাকিলেও ইয়াৰ সমৰ্থনত কোনো লোক নাই। ইয়াৰ বাবে আজি সমাজ ব্যৱস্থাক সম্পূৰ্ণৰূপে দায়ী কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ আমাৰ সমাজত এতিয়াও অৱশ্যে লোকেই হ'ল অশিক্ষিত। বিশেষকৈ ভিতৰকা অঞ্চলসমূহৰ লোকক আজিও সৰ্বজনীন শিক্ষাই সামৰি ল'ব পৰা নাই। কুসংস্কাৰে আৱৰি থকা এনে সমাজত বাল্য বিবাহৰ দৰে ঘটনা সংঘটিত হৈ থাকিবই। ইয়াক সমাজৰ পৰা আঁতৰ কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমেই শিক্ষিত লোকক সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিব লাগিব। শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ লগে লগে কুসংস্কাৰে আঁতৰি যাব। বিশেষকৈ অসংগঠন অঞ্চল, চৰাঞ্চলত অশিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা বেছি হ'বলৈ বাল্য বিবাহে হে আছে। কাৰণ এনে অশিক্ষিত লোকক ধৰাৰ লগতে বিভিন্ন প্ৰলোভনেৰে প্ৰলোভিত কৰাটো সহজ। সমাজৰ সুবিধাবাদী শ্ৰেণীসকলে স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ বাবে সাধাৰণতে অশিক্ষিত আৰু দুখীয়া লোকক টাৰ্গেট কৰি লয়।

ধৰ্মীয় দৃষ্টিভঙ্গাৰ পৰা বাল্য বিবাহৰ মূল্য বা গুৰুত্ব আছে বুলি ভাবে বাবে বহুতে এনে কাৰ্যকৰ্ম সমৰ্থন কৰে। অশিক্ষিত লোকক ৰখাটো বাবেই শিক্ষিত তথা সম্ৰান্ত পৰিয়ালৰ লোকেও বাল্য বিবাহৰ সমৰ্থন কৰে। কিন্তু কোনো ধৰ্মই আজিলৈকে বাল্য বিবাহক সমৰ্থন জনোৱা নাই। উপযুক্ত ব্যৱস্থা ল'ব-ছোৱালীৰ বিবাহ সম্পন্ন কৰাৰ বাবে সকলো ধৰ্মই সমৰ্থন কৰে। কিন্তু ইয়াৰ অপৰাধী কৰি কম বয়সতে বিয়া পাতি দিয়ে। কম বয়সত বিয়া পাতিলে অধিক সন্তান জন্ম পায়। তদুপৰি মহিলাগৰাকীৰ স্বাস্থ্য কম বয়সতে ভাগি পায়। চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ মতে ১৮ বছৰৰ আগলৈকে ছোৱালীয়ে সন্তান জন্ম দিব পৰাকৈ শাৰীৰিক বিকাশ নহয়। আনকি কিছুমান মহিলাই অধিক

কৰিছে। সেয়ে— পানীৰ ব্যৱস্থা, জিৰণি বন্ধ, খোৱা-থকাৰ ব্যৱস্থা ইত্যাদি। মন্দিৰ পৰিচালনা সমিতিসমূহৰ কামৰ পৰিণত বৃদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে আয়ৰ পথৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ ব্যথা হৈছে। ৰাইজৰ পৰা ধন-বৰঙনি সংগ্ৰহ কৰাৰ স্থায়ী ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ উপৰি চৰকাৰৰ পৰ